

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2016/709

(2016. gada 26. janvāris),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par konkrētiem nosacījumiem izņēmumu piemērošanai valūtām ar ierobežojumiem attiecībā uz likvidu aktīvu pieejamību

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulu (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012⁽¹⁾, un jo īpaši tās 419. panta 5. punktu,

tā kā:

- (1) Bāzeles Banku uzraudzības komiteja ir noteikusi starptautiskus standartus attiecībā uz likviditātes seguma rādītāju un likviditātes riska uzraudzības instrumentiem (BCBS standartus).⁽²⁾
- (2) Lai nodrošinātu Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punktā paredzēto izņēmumu iedarbīgu pārraudzību un piemērošanu, kā arī iedarbīgu uzraudzību pār iestāžu atbilstību prasībām, kas piemērojamas šiem izņēmumiem, atbilstoši BCBS standartiem, iestādēm būtu jāziņo kompetentajām iestādēm par saviem plāniem piemērot šos izņēmumus vai izdarīt būtiskas izmaiņas šo izņēmumu piemērošanā.
- (3) BCBS standarti ietver vadlīniju principus, kas paredzēti uzraudzības iestādēm tiesību sistēmās, kurās nepietiek augstas kvalitātes likvidu aktīvu. Atbilstoši šo uzraudzības iestādēm paredzēto vadlīniju principu 3. principam iestādēm pirms jebkura izņēmuma piemērošanas, lai pierādītu pamatotu vajadzību, būtu jāveic saprātīgi pasākumi praktiski iespējamā apmērā, lai nodrošinātu, ka tiek izmantoti augstas kvalitātes likvidi aktīvi, un lai mazinātu to vispārējo likviditātes riska līmeni, lai tādējādi uzlabotu atbilstību likviditātes seguma prasībām.
- (4) Atbilstoši BCBS standartos ietverto, uzraudzības iestādēm paredzēto vadlīniju principu 1. un 4. principam ir nepieciešams nodrošināt, ka iestādes izņēmumus nepiemēro kā ekonomisku izvēli, kas maksimizē to peļņu, jo tiek atlasīti alternatīvi augstas kvalitātes likvidi aktīvi, galvenokārt balstoties uz ienesīguma apsvērumiem. Atbilstoši šiem principiem būtu jāizveido arī izņēmumu izmantošanas ierobežošanas mehānisms, lai mazinātu risku, ka alternatīvie aktīvi nesniedz pietiekamus rezultātus. Ņemot vērā BCBS standartus, būtu jāparedz arī pienācīgi diskonti to izņēmumu vajadzībām, kas paredzēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta a) apakšpunktā, un jāizstrādā noteikumi par maksu to izņēmumu vajadzībām, kas paredzēti minētās regulas 419. panta 2. punkta b) apakšpunktā. Konkrētāk, attiecībā uz Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzēto izņēmumu, lai nodrošinātu, ka cena, ko iestāde maksā par centrālās bankas kredītlīniju, ir taisnīga, maksai būtu jā sastāv no diviem elementiem. Pirmajam elementam būtu jākompensē augstāks

⁽¹⁾ OVL 176, 27.6.2013., 1. lpp.

⁽²⁾ Basel III: *The Liquidity Coverage Ratio and liquidity risk monitoring tools* ("Bāzele III: likviditātes seguma rādītājs un likviditātes riska uzraudzības instrumenti"), Bāzeles Banku uzraudzības komiteja, 2013. gada janvāris.

ienesīgums no turētiem aktīviem, ar kuriem tiek nodrošināta kredītlinija, lai nodrošinātu to, ka cenas atspoguļo uzkrāto ieguvumu, kas gūts neatkarīgi no faktiski izmantotās summas. Otrajam elementam vajadzētu būt atkarīgam no kredītlinijas faktiskā izmantojuma apmēra.

- (5) Atbilstoši BCBS standartos ietvertu, uzraudzības iestādēm paredzēto vadlīniju principu 2. principam izņēmumu izmantošana būtu jāierobežo attiecībā uz visām iestādēm, kurām ir riska darījumi attiecīgajā valūtā. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 3. punktu piemērotie izņēmumi ir apvērsti proporcionāli attiecīgo aktīvu pieejamībai. Minēto iemeslu dēļ izņēmumu izmantošana nedrīkstētu pārsniegt konkrētu procentuālo daļu no kredītiestādes neto izejošajām likviditātes naudas plūsmām attiecīgajā valūtā atbilstoši attiecīgajam likvidu aktīvu iztrūkumam šajā valūtā.
- (6) Šī regula balstās uz regulatīvo tehnisko standartu projektu, ko Komisijai ir iesniegusi Eiropas Banku iestāde (EBI).
- (7) EBI ir veikusi atklātu sabiedrisko apspriešanu par regulatīvo tehnisko standartu projektu, uz ko balstās šī regula, analizējusi potenciālās saistītās izmaksas un ieguvumus un pieprasījusi atzinumu no Banku nozares ieinteresēto personu grupas, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 (1) 37. pantu.
- (8) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 15. pantā noteikto kārtību Komisija EBI iesniegto regulatīvo standartu projektu atbalstīja (ar grozījumiem), pirms tam to nosūtot atpakaļ EBI un izskaidrojot grozījumu nepieciešamību. EBI sniegtajā formālajā atzinumā ir pausts atbalsts šādiem grozījumiem,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Šajā regulā ir konkretizēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punktā minētie nosacītie izņēmumi, kas piemērojami valūtām ar ierobežojumiem attiecībā uz likvidu aktīvu pieejamību.

2. pants

Ziņošana par izņēmuma piemērošanu

1. Kredītiestāde ziņo kompetentajai iestādei par saviem plāniem piemērot vienu vai abus izņēmumus, kas paredzēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punktā. Šādu paziņojumu tā sniedz rakstveidā 30 dienas pirms izņēmuma pirmās piemērošanas dienas.

Ja iestāde plāno veikt būtiskas izmaiņas izņēmumu piemērošanā, par ko tā ir ziņojusi saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, tā 30 dienas pirms šādu izmaiņu pirmās piemērošanas dienas par to ziņo kompetentajai iestādei.

Ārkārtas apstākļos, kad tirgus situācijas pēkšņu izmaiņu, specifisku notikumu vai citu iestādes neietekmējamu faktoru dēļ nav iespējams kompetentajai iestādei ziņot 30 dienas pirms būtisku izmaiņu sākotnējās piemērošanas, iestādes pirms būtisku izmaiņu piemērošanas kompetentajām iestādēm sniedz pagaidu paziņojumu. Pagaidu paziņojumā sniedz aprakstu par būtisko izmaiņu veidu un norādi par to, kādā mērā plānoto izņēmumu var piemērot, proti, attiecībā uz kādu procentuālo daļu no likvidajiem aktīviem, kam jāatrodas iestādes turējumā, lai tā ievērotu likviditātes seguma prasības. Šādu pagaidu paziņojumu 30 dienu laikā pēc izņēmuma sākotnējās piemērošanas papildina ar šā punkta otrajā daļā paredzēto paziņojumu.

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

Iestāde vienreiz gadā informē kompetento iestādi, vai tā plāno turpināt piemērot izņēmumu, par kuru tā ziņojusi saskaņā ar šā punkta pirmo daļu.

2. Paziņojumā, kas minēts 1. punkta pirmajā daļā, norāda šādu informāciju:
 - a) vai paziņojums attiecas uz izņēmumu, kas paredzēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta a) apakšpunktā un/vai b) apakšpunktā;
 - b) apliecinājums par atbilstību nosacījumiem, kas minēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 3. punktā, un šīs regulas 3. panta prasībām;
 - c) apliecinājums par atbilstību šīs regulas 4. panta prasībām (ja paziņojums attiecas uz izņēmumu, kas paredzēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta a) apakšpunktā);
 - d) apliecinājums par atbilstību šīs regulas 5. un 6. panta prasībām (ja paziņojums attiecas uz izņēmumu, kas paredzēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta b) apakšpunktā);
 - e) aplēse par to, kā iestāde turpmāk piemēros šos izņēmumus, proti, uz kādu procentuālo daļu tie attieksies, izmaiņas laika gaitā, kā arī salīdzinājums starp iestādes likviditātes pozīciju apstākļos, kad tā piemēro Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punktā paredzētos izņēmumus, un tās likviditātes pozīciju apstākļos, kad tā nepiemēro minētajā pantā paredzētos izņēmumus.

3. pants

Pamatotas vajadzības novērtēšana

Iestādes vajadzība pēc likvidiem aktīviem ir uzskatāma par pamatotu Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 3. punkta izpratnē, ja vien ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) tā, izmantojot pareizu likviditātes pārvaldību, ir samazinājusi vajadzību pēc likvidiem aktīviem visā tās veiktās komercdarbības spektrā;
- b) tās turēto likvīdo aktīvu sastāvs atbilst šo aktīvu pieejamībai attiecīgajā valūtā.

4. pants

Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētā izņēmuma piemērošana

1. Iestāde veic visus objektīvi nepieciešamos pasākumus, lai pirms Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētā izņēmuma piemērošanas izpildītu minētās regulas 412. pantā noteiktās likviditātes seguma prasības.
2. Iestāde nodrošina, ka tā jebkurā laikā spēj operatīvi apzināt likvidos aktīvus, kas tiek izmantoti, lai izpildītu ārvalstu valūtu likviditātes seguma prasības, un likvidos aktīvus, kas tiek turēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētā izņēmuma piemērošanas dēļ.
3. Iestāde nodrošina, ka tās valūtas riska pārvaldības sistēma atbilst šādiem nosacījumiem:
 - a) valūtu nesakritība, kas rodas, ja tiek izmantots Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētais izņēmums, tiek pienācīgi mērīta, uzraudzīta, kontrolēta un attaisnota;
 - b) likvidos aktīvus, kas neatbilst likviditātes izejošo naudas plūsmu sadalījumam pa valūtām (pēc ienākošo naudas plūsmu atskaitīšanas), var pārvērst naudas līdzekļos attiecīgās kompetentās iestādes dalībvalsts valūtā, kad vien tas ir nepieciešams;
 - c) pierādījumi par līdzšinējiem spriedzes laikposmiem ļauj secināt, ka iestāde spēj b) apakšpunktā minētos aktīvus ātri pārvērst naudas līdzekļos.
4. Iestāde, kas izmanto likvīdus aktīvus valūtā, kas nav attiecīgās kompetentās iestādes dalībvalsts valūtā, lai segtu likviditātes vajadzības minētajā valūtā, šo aktīvu vērtību diskontē par 8 % (papildus jebkādam diskontam, kas tiek piemērots saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 418. pantu).

Ja likvīdo aktīvu nominālvērtība ir izteikta valūtā, kas netiek aktīvi tirgota pasaules valūtas tirgos, papildu diskonta likme ir vienāda ar 8 % vai lielākajām abu valūtu maiņas kursa izmaiņām mēnesī, kādas notikušas 10 gados pirms attiecīgā pārskata atsauces datuma, – atkarībā no tā, kurš no šiem skaitļiem ir lielāks.

Ja attiecīgās kompetentās iestādes dalībvalsts valūta ir formāli piesaistīta citai valūtai saskaņā ar mehānismu, kurā abu valūtu centrālajām bankām ir pienākums atbalstīt piesaistīto valūtas kursu, iestāde var piemērot diskontu, kas vienāds ar valūtas kursu diapazonu.

5. pants

Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētā izņēmuma piemērošana

1. Iestāde veic visus objektīvi nepieciešamos pasākumus, lai pirms Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētā izņēmuma piemērošanas izpildītu minētās regulas 412. pantā noteiktās likviditātes seguma prasības.
2. Iestāde attiecībā uz valūtu ar ierobežojumiem attiecībā uz likvīdo aktīvu pieejamību iegūst centrālās bankas kredītlīniju, kas atbilst šādiem nosacījumiem:
 - a) kredītlīnijas noteikumos ir konkrētizēts, ka iestādei ir juridiski saistošas tiesības izmantot kredītus un ka šīs tiesības ir izklāstītas rakstveida līgumā;
 - b) pēc lēmuma par kredītlīnijas piešķiršanu kredītu izmantošanai vairs nav nepieciešams centrālās bankas lēmums par atsevišķu kredītu;
 - c) iestāde kredītus faktiski var izmantot uzreiz – ne vēlāk kā vienu dienu pēc tam, kad tā attiecīgi informējusi centrālo banku;
 - d) kredītlīnija jebkurā laikā ir pieejama uz laiku, kas pārsniedz 30 dienu laikposmu, kas minēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 412. panta 1. punktā ietvertajās likviditātes seguma prasībās.
3. Iestāde centrālajā bankā izvieto nodrošinājumu (pilnā apmērā), kas pēc centrālās bankas veiktas diskontēšanas jebkurā laikā ir vienāds ar vai lielāks par maksimālo summu, ko var faktiski izmantot kredītlīnijas ietvaros.

6. pants

Maksa par kredītlīnijas piešķiršanu

1. Iestāde maksā centrālās bankas noteiktu maksu. Maksa sastāv no divām daļām attiecībā uz kredītlīniju, kas minēta šīs regulas 5. panta 2. punktā, un to nosaka tādā apmērā, lai iestādei, kas piemēro Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzēto izņēmumu, neradītu ekonomiskas priekšrocības (vai nelabvēlīgu situāciju) salīdzinājumā ar iestādēm, kas šo izņēmumu nepiemēro.
2. Maksa, ko iestāde maksā par kredītlīniju, sastāv no šādām sastāvdaļām:
 - a) summa, kas ir atkarīga no kredītlīnijas izmantojuma apmēra;
 - b) summa, kas aptuveni atbilst starpībai starp šādiem lielumiem:
 - i) ienesīgums no aktīviem, kuri tiek izmantoti kā kredītlīnijas nodrošinājums;
 - ii) ienesīgums no reprezentatīva tādu aktīvu portfeļa, kas paredzēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 416. panta 1. punkta a)–d) apakšpunktā.

Summu, kas minēta šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, var koriģēt, lai ņemtu vērā būtiskas kredītriska atšķirības starp tajā minēto aktīvu kopumiem.

7. pants

Izņēmumu izmantošanas ierobežojumi

1. Piemērojot Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punktā paredzētos izņēmumus, iestāde nepārsniedz attiecīgo procentuālo daļu, kas attiecībā uz šo valūtu ir noteikta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 4. punktu pieņemtajos īstenošanas tehniskajos standartos.
2. Piemērojot Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punktā paredzēto izņēmumu šā panta 1. punkta vajadzībām, iestāde procentuālo daļu aprēķina kā X procentuālu daļu no Y, kur:
 - a) "X" ir kopsumma, kas sastāv no visu to likvīdu aktīvu vērtības, uz kuriem attiecas Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētais izņēmums, kura attiecīgā gadījumā ir diskontēta, un no maksimālā kredīta apmēra, ko var faktiski izmantot tādas kredītlīnijas ietvaros, uz kuru attiecas Regulas (ES) Nr. 575/2013 419. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais izņēmums;
 - b) "Y" ir tādu likvīdu aktīvu apmērs, kuriem jābūt iestādes turējumā, lai tā ievērotu likviditātes seguma prasības saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 412. pantu.

8. pants

Nobeiguma noteikumi

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 26. janvārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER